

17. Munkahelyén veszélyesnek nem minősülő gép ellenőrző felülvizsgálatával bízzák meg Önt. Milyen szempontok szerint, hogyan végzi el a felülvizsgálatot? A tűz- és környezetvédelmi szempontokról se feledkezzen meg!

Munkatársa ütőeres vérzéssel járó sérülést szenved. Hogyan nyújt elsősegélyt Ön?

Információtartalom vázlata

- Az ellenőrző felülvizsgálat követelményei, eljárási rendje, megbízott személy
- Munkahelyek alapvető tűzvédelmi követelményei
- Veszélyes hulladékok keletkezése, zajkibocsátás
- Elsősegélynyújtás ütőeres vérzés esetén

1. Gépek ellenőrző vizsgálata:

A nem veszélyes gépek ellenőrző felülvizsgálatát a 14/2004. (IV. 19.) FMM rendelet a munkaeszközök és használatuk biztonsági és egészségügyi követelményeinek minimális szintjéről írja elő.

A veszélyesnek nem minősülő munkaeszköz esetében - ha az eszköz biztonsága függ a szerelés körülményeitől - a szerelés után és a beüzemelés (áthelyezés esetén újrabeüzemelés), illetve a használatba vétel előtt a biztonságos szerelés és működés feltételeiről és körülményeiről a megbízott személy ellenőrző felülvizsgálat keretében meggyőződik.

Az ellenőrző felülvizsgálat elvégzésének módját, felülvizsgálatra kötelezett munkaeszközöket, a felülvizsgálat gyakoriságát a munkáltató írásban határozza meg. A vizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni.

A munkáltató gondoskodik az időszakos ellenőrző felülvizsgálat megbízott személy általi elvégzéséről.

A leghosszabb felülvizsgálati időszak **nem haladhatja meg az 5 évet**.

A felülvizsgálat megállapításait, a megtett intézkedéseket jegyzőkönyvben kell rögzíteni, amelyet a következő időszakos ellenőrző felülvizsgálat időpontjáig meg kell őrizni!

Ha a munkaeszközt a telephelyen kívül használják a legutóbbi időszakos ellenőrző felülvizsgálat elvégzéséről a munkáltató tárgyi eszköz alkalmazásával (pl. a munkaeszközön elhelyezett, jól látható jelzéssel) tájékoztatást nyújt.

A veszélyes géppel, technológiával munkáltatóként két teendőnk van, az egyik, hogy előzetes szempontú munkavédelmi vizsgálatnak, illetve időszakos biztonsági felülvizsgálatnak kell alávetni.

Vigyázat!

Ez nem egy papír a gép kereskedőjétől, hogy a gép munkavédelmileg megfelelt. Ez egy komoly munkavédelmi vizsgálat a gép (technológia) üzembe helyezése előtt, mely nem csak magára a gépre tér ki, hanem a munkakörnyezetre is. Pl: van-e a géphez jogosítvánnyal rendelkező kezelő, rendben vannak-e a papírjai, karbantartás, tárolás, javítás, stb biztonságosan megoldható-e.

Az ellenőrzés elvégzéséig annak üzemeltetését, illetve használatát meg kell tiltani. Az ellenőrzés elvégzése - a veszélyeztetés jellegétől függően - munkabiztonsági, illetve munka-egészségügyi szaktevékenységnek minősül.

- Jegyzőkönyvnek készülnie kell,
- hol, mikor, kik voltak jelen, miért, milyen módszerrel, mit használtak fel,
- fel kell térképezni az állapotot:
- a kezelő helyzetét, a kialakult állapotot, s összevetjük a normatív szabályokkal,
- rögzíteni, hogy ez kötelezettsége a munkáltatónak,
- meg kell határozni a kört, hogy mit köteles vizsgálni,
- megfelelésség tanúsítása, v. külső minőségügyi tanúsítvány szükséges (hatósági engedély),
- ki rendeli el, ki tartja nyilván!

2. Munkahelyek alapvető tűzvédelmi követelményei:

A törvény a munkavállalók létszáma alapján kötelezően előírja a tűzvédelmi szabályzat készítését!

Tűzvédelmi szabályzatot kell készíteni!

- ▣ A tűzvédelmi szabályzatnak az alábbi elemeket kell tartalmazni:
- ▣ A tűzvédelmi feladatokat is ellátó személyek feladatait és kötelezettségeit,
- ▣ A tűzvédelmi szervezet feladatára, felépítésére, működésére és irányítására vonatkozó szabályokat,
- ▣ A létesítmény és a helyiségek, szabad terek, veszélyes övezetek tűzveszélyességi osztályba sorolását, valamint az azokra vonatkozó előírásokat,
- ▣ A tevékenységre vonatkozó tűzvédelmi előírásokat,
- ▣ Az alkalmoszerű tűzveszélyes tevékenységek engedélyezési feltételeit,
- ▣ A munkáltatóra és a munkavállalóra együttesen vonatkozó tűzvédelmi feladatokat,
- ▣ A munkavállalók tűzjelzéssel, tűzoltással, műszaki mentéssel kapcsolatos feladatait,
- ▣ A létesítményi tűzoltóság szabályait.
- ▣ Mindenki számára világos és érthető legyen a *tűzvédelmi szabályzat* (utasítás).

Tűzriadóterv: A tűzvédelmi szabályzat melléklete.

Meghatározott feltételek esetén a tűzvédelmi szabályzat mellékleteként tűzriadó tervet kell készíteni pl. az A-C tűzveszélyességi osztályba tartozó, oktatási, stb. létesítményeknek!

- ▣ A tűzriadóterv készítése során figyelembe kell venni:
- ▣ A tűzjelzés módját,
- ▣ A riasztás rendjét (tűzoltóság, az intézményben tartózkodók),
- ▣ A létesítmény elhagyásának módját,
- ▣ A tűz esetén szükséges tennivalókat (mentés, áramtalanítás, stb.),
- ▣ A fő veszélyforrásokat,
- ▣ A létesítmény helyszínrajzát tűzvédelmi szempontból (kapcsolók, vízszerezési helyek, tűzoltásra alkalmas anyagok és berendezések)

Tűzvédelmi oktatás:

A munkáltató tűzvédelmi oktatás keretében ismerteti meg a dolgozókkal a törvényekben, rendeletekben szabályzatokban foglaltakat. Az általános követelményeket alkalmazza a helyi viszonyokra. A dolgozókat köteles a munkakörüknek, képzésüknek megfelelő oktatásban részesíteni, amiről nyilvántartást (jegyzőkönyvet) kell vezetni. A tűzvédelmi oktatás a dolgozók számára kötelező, az oktatáson való részvételt a jegyzőkönyv aláírásával kell igazolni.

3. Veszélyes hulladékok keletkezése, zajkibocsátás:

Veszélyes hulladék különféle gyártási eljárások, technológiák melléktermékekként, valamint a használatból eredően keletkeznek. Ezeket az anyagokat speciális technológia segítségével ártalmatlanítják (elégetik), vagy légmentesen lezárva tárolják.

Ide tartoznak a gyógyszerek, az egészségügyi intézményekben, kórházakban keletkező segédeszközök (fertőzésveszély), az építőiparban alkalmazott anyagok egy része (bitumen, kátránypapír, azbeszt, hullámpala, stb.) továbbá az akkumulátorok és elemek (beleértve a feltöltésre használt savakat is), a vegyi üzemek technológiai segédanyagai, a fénycsővek, a hűtőgépekben használt hűtőközegek (freon és alkotói) és az elektromos hulladékok (mobiltelefonok, számítógépek, monitorok, tv-k, stb)

A veszélyes hulladék kezelése kizárólag a környezetvédelmi hatóság engedélyével végezhető.

A veszélyes hulladék tulajdonosa köteles gondoskodni a veszélyes hulladék kezeléséről. Minden régióban található veszélyes hulladék átvevő telep, ahol ezen anyagok – térítés ellenében – leadhatók. Pécsen ez az átvevőhely a gyárvárosi panel-előregyártó üzem területén működik. Üzemelteti a Környezetvédő kft.

Zajkibocsátás: Az ipari zajterhelést elsősorban a technológiák okozzák.

A gépek berendezések zajkibocsátását mechanikai eredetű zajforrásaik, (pl. kopott alkatrészek, a csapágyazások, a kiegyensúlyozás hiánya, stb.) idézik elő.

A zajkibocsátás csökkentésének módjai:

- A gépek, berendezések védőburkolattal történő ellátása (tokozás)
- A gépek megfelelő alapozása (gumibetét alkalmazása)
- A szerkezeti elemek helyes megválasztása (gördülősapágy helyett siklócsapágy)
- Anyagok helyes megválasztása (fém helyett műanyag)

4. Elsősegélynyújtás ütőeres vérzés esetén:

Az ütőeres (artériás) vérzés:

A megsérült ütőérből a szív ritmusának megfelelő ütemben, lüktetve távozik a nagy nyomású élénkvörös színű vér. Rövid idő alatt jelentős lehet a vérvesztés, ezért gyorsan kell cselekedni! A nagy átmérőjű artéria (nyakon, kulcscsont alatt, hónaljban, térdhajlatban, felkaron, combon, lábszáron) sérülésekor a gyors és nagy vérvesztés miatt a sérült kezdetben szédül, elgyengül, látásromlásról panaszkodik, feltűnően sápadt, majd elájul.

Ideiglenes ellátás: Ütőeres (artériás) nyomókötés.

Amennyiben a végtagon észleljük az ütőeres vérzést, a lefektetett sérült vérző végtagját felemeljük. A megsérült artéria szívhez közelebb eső ép szakaszát igyekszünk a környezetében lévő csonthoz nyomni, és ily módon csillapítani a vérzést. A test különböző pontjain található olyan helyek, ahol a felszínhez aránylag közel futnak nagyobb artériatörzsek, és ezek pulzációja a bőr alatt tapintható, sőt ha az alattuk levő csonthoz nyomva, a távolabbi területen megszüntethető az ütőeres keringés.